

گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی
پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی

عنوان

نقش برگزاری رویداد اسب دوانی در توسعه توریسم ورزشی استان

گلستان

دانشجو

لیلا کارکن

استاد راهنما

دکتر حسن اسدی

استاد راهنمای همکار

دکتر ابوالفضل فراهانی

شهریور ۱۳۹۰

تقدیم بہ:

آنانکہ بہ من آموختند:

مہتاب را برای ہمگان بخوایم

و بہ آنانکہ بہ انسان ما حرمت می گذارند و خویشتر را فردی از آن جمع می انگارند.

«کار ما شاید این باشد کہ میان گل نیلوفر و قرن پی آواز حقیقت بدویم»

و تقدیم بہ پدر و مادر عزیزم کہ حامی من در تمامی مراحل زندگی بوده و هستند.

تقدیر و شکر:

«لم یسکر الخالق ولم یسکر المخلوق»

حال که به لطف حضرت باریتعالی توفیق انجام این تحقیق نصیب من گردید لازم می دانم از کلیه کسانی که در این پژوهش همکاری کرده اند تقدیر و تشکر به عمل آورم لذا بدینوسیله از اساتید ارجمند، جناب آقای دکتر اسدی و جناب آقای دکتر فراهانی که با راهنمایی های خود من را در هر چه غنی تر ساختن این تحقیق یاری نموده اند، نهایت تقدیر و تشکر را دارم.

همچنین از حمایت های بی شائبه همکار گرامی جناب آقای زیتونلی در تمام مراحل انجام تحقیق، صمیمانه سپاسگزاری می نمایم.

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی نقش برگزاری رویداد اسب دوانی در توسعه گردشگری ورزشی استان گلستان بود. روش تحقیق حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بوده و به شکل میدانی اجرا شده است. نمونه آماری این تحقیق ۲۰۹ نفر بودند (۶۲ کارشناس تربیت بدنی، ۴۵ نفر کارشناس گردشگری و ۱۰۲ نفر گردشگر). ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته که شامل ۲۴ سؤال بسته پاسخ در مقیاس پنج رتبه ای لیکرت بود. اعتبار پرسشنامه مورد تایید متخصصان قرار گرفت و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ و با ضریب (۰.۸۱) تایید شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و آمار استنباطی (روش آماری ناپارامتریک آزمون خی دو) بهره گرفته شد. محاسبات آماری توسط نرم افزار SPSS (ver.۱۶) انجام گردید. یافته های پژوهش نشان داد: ۱- بین توانمندی استان در برگزاری رویداد اسب دوانی و توسعه گردشگری ورزشی ارتباط معنی داری وجود دارد ($P < 0.01, X^2 = 82/495$). ۶۷٪ درصد از جامعه مورد تحقیق، قابلیت های استان را در برگزاری رویداد اسب دوانی و توسعه گردشگری ورزشی توانمند دانسته اند. ۲- بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان و جذب گردشگر به استان گلستان رابطه معنی داری وجود دارد ($P < 0.01, X^2 = 98/679$). ۶۷٪ درصد از آزمودنی ها برگزاری رویداد اسب دوانی را در جذب گردشگر به استان گلستان توانمند دانسته اند. ۳- بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان و افزایش اشتغال مردم بومی و جوانان استان رابطه معنی داری وجود دارد ($P < 0.01, X^2 = 73/512$). ۶۱٪ درصد از آزمودنی ها برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان را از بهترین و سریعترین راه های اشتغال مردم ذکر کرده اند. ۴- بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان و افزایش درآمد مردم بومی استان گلستان رابطه معنی داری وجود دارد ($P < 0.01, X^2 = 77/866$). ۶۳٪ درصد از آزمودنی ها برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی را بر درآمد مردم بومی استان و توسعه اقتصاد محلی تأثیرگذار دانسته اند. همچنین بین برگزاری رویداد سنتی اسب دوانی در استان گلستان و افزایش مکان های تفریحی و ورزشی در استان رابطه معنی داری وجود دارد ($P < 0.01, X^2 = 66/383$). ۶۲٪ درصد از آزمودنی ها برگزاری رویداد ورزشی اسب دوانی را که باعث گسترش گردشگری ورزشی می باشد، از بهترین راه های افزایش زیرساخت ها و مکان های تفریحی و ورزشی استان گلستان در جهت غنی سازی اوقات فراغت مردم بومی استان و گردشگران دانسته اند. واژه های کلیدی: رویداد ورزشی، اسب دوانی، اثرات اقتصادی، جذب گردشگر، استان گلستان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول
۲	مقدمه.....
۳	۱-۱: بیان مسئله.....
۵	۲-۱: ضرورت و اهمیت تحقیق.....
۷	۳-۱: اهداف تحقیق.....
۷	۱-۳-۱: هدف کلی.....
۷	۲-۳-۱: اهداف اختصاصی.....
۷	۴-۱: فرضیات تحقیق.....
۸	۵-۱: محدودیت های تحقیق.....
۸	۶-۱: واژه ها و اصطلاحات فنی.....
	فصل دوم
۱۱	مقدمه.....
۱۱	۱-۲ : جاذبه های مقصد گردشگری.....
۱۳	۲-۲ : معرفی استان گلستان.....
۱۳	۱-۲-۲: موقعیت طبیعی و جغرافیایی استان گلستان.....
۱۴	آب و هوای گلستان.....

۱۵	۲-۲-۲: توانمندی های توریسم ورزشی استان گلستان.....
۱۵	دشت وجلگه های وسیع استان گلستان.....
۱۵	دریای خزر.....
۱۶	جزیره آشوراده.....
۱۶	منطقه نیمه بیابانی شمال شرقی استان گلستان.....
۱۶	ورزش های سنتی استان گلستان.....
۱۷	استعدادها وسوابق ورزشی استان گلستان.....
۱۷	۳-۲-۲: قابلیت های توریسم ورزشی استان گلستان.....
۱۹	۳-۲: مبانی نظری تحقیق.....
۲۰	۱-۳-۲: تعاریف و مفاهیم.....
۲۰	تعاریف فنی گردشگری.....
۲۰	تعریف گردشگر.....
۲۲	گردشگری ورزشی.....
۲۵	گردشگر ورزشی.....
۲۵	انواع گردشگری ورزشی.....
۲۶	رویداد.....
۲۷	گردشگری ورزشی رویداد.....
۲۸	۲-۳-۲: رویداد ورزشی و جلب گردشگر.....

- ۳۰ ..... اثرات اقتصادی رویداد ورزشی ۳-۳-۲
- ۳۲ ..... رویداد ورزشی و اشتغال.....
- ۳۳ ..... رویداد ورزشی و درآمد.....
- ۳۵ ..... ۴-۳-۲: رویداد ورزشی و افزایش امکانات.....
- ۳۷ ..... ۵-۳-۲: رویداد اسبدوانی در جهان.....
- ۳۹ ..... کتناکی دربی و بریدر کاپ آمریکا.....
- ۴۱ ..... ملبورن کاپ استرالیا.....
- ۴۱ ..... کاپ جهانی دبی.....
- ۴۲ ..... اس تی لجر انگلیس.....
- ۴۲ ..... ترکیه.....
- ۴۳ ..... کانادا.....
- ۴۴ ..... ۶-۳-۲: اسب دوانی در ایران.....
- ۴۴ ..... گنبد، قطب اول ورزش اسب سواری ایران.....
- ۴۶ ..... ۴-۲: مروری بر تحقیقات انجام شده:.....
- ۴۶ ..... ۱-۴-۲: رویداد و توسعه گردشگری ورزشی.....
- ۵۴ ..... ۲-۴-۲: رویداد و جلب گردشگر.....
- ۶۳ ..... ۳-۴-۲: رویداد ورزشی و اشتغال.....
- ۶۶ ..... ۴-۴-۲: رویداد ورزشی و درآمد.....
- ۷۱ ..... ۵-۴-۲: رویداد ورزشی و افزایش امکانات ورزشی.....

جمع بندی ۷۴

فصل سوم

مقدمه ۷۵

۱-۳ : روش و طرح تحقیق ۷۵

۲-۳ : جامعه و حجم نمونه آماری ۷۵

۳-۳ : روش نمونه گیری ۷۶

۴-۳ : نحوه گردآوری اطلاعات ۷۶

۵-۳ : روش آماری تحقیق ۷۷

۶-۳ : متغیرهای تحقیق ۷۷

فصل چهارم

مقدمه ۷۸

۱-۴ : یافته های توصیفی ۷۸

۱-۱-۴ : توصیف فراوانی و ویژگی های فردی نمونه های تحقیق ۷۸

۲-۱-۴ : یافته های پژوهش بر اساس پرسشنامه ۷۹

۲-۴ : یافته های استنباطی و آزمون فرضیه های تحقیق ۸۸

فصل پنجم

مقدمه ۹۱

۱-۵ : خلاصه تحقیق ۹۱

۲-۵: بحث و نتیجه گیری ۹۴

۳-۵: پیشنهادات تحقیق ۱۰۰

الف - پیشنهادات منتج از تحقیق ۱۰۰

ب - پیشنهاداتی برای سایر محققین ۱۰۱

منابع و مأخذ ۱۰۳

پیوست ها

پرسشنامه ۱۱۲

چکیده انگلیسی ۱۱۵

فهرست جدول ها

صفحه	جدول ها
۳۱	جدول ۱-۲: اثرات اقتصادی رویدادهای ورزشی .....
۷۸	جدول ۱-۴: توزیع فراوانی و درصد فراوانی ویژگی های فردی نمونه های تحقیق..... جدول شماره ۲-۴: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۷۹	به سؤال ۱ پرسشنامه ..... جدول شماره ۳-۴: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۷۹	به سؤال ۲ پرسشنامه ..... جدول شماره ۴-۴: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۰	به سؤال ۳ پرسشنامه..... جدول شماره ۴-۵: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۰	به سؤال ۴ پرسشنامه ..... جدول شماره ۴-۶: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۰	به سؤال ۵ پرسشنامه..... جدول شماره ۴-۷: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۱	به سؤال ۶ پرسشنامه ..... جدول شماره ۴-۸: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۱	به سؤال ۷ پرسشنامه .....

	جدول شماره ۴-۹: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۱	..... به سؤال ۸ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۰: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۲	..... به سؤال ۹ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۱: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۲	..... به سؤال ۱۰ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۲: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۲	..... به سؤال ۱۱ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۳: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۳	..... به سؤال ۱۲ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۴: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۳	..... به سؤال ۱۳ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۵: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۳	..... به سؤال ۱۴ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۶: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۴	..... به سؤال ۱۵ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۷: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۴	..... به سؤال ۱۶ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۱۸: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۴	..... به سؤال ۱۷ پرسشنامه

	جدول شماره ۴-۱۹: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۵	..... به سؤال ۱۸ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۰: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۵	..... به سؤال ۱۹ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۱: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۵	..... به سؤال ۲۰ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۲: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۶	..... به سؤال ۲۱ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۳: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۶	..... به سؤال ۲۲ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۴: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۶	..... به سؤال ۲۳ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۵: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۷	..... به سؤال ۲۴ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۶: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۷	..... به سؤال ۲۵ پرسشنامه
	جدول شماره ۴-۲۷: توزیع فراوانی و درصد فراوانی پاسخ آزمودنی ها
۸۷	..... به سؤال ۲۶ پرسشنامه
۸۸	..... جدول ۴- ۲۸ - داده های پرسشنامه برای فرضیه ۱ تحقیق
۸۸	..... جدول ۴- ۲۹ - داده های پرسشنامه برای فرضیه ۲ تحقیق

۸۹	.....	جدول ۴-۳۰ - داده های پرسشنامه برای فرضیه ۳ تحقیق
۸۹	.....	جدول ۴-۳۱ - داده های پرسشنامه برای فرضیه ۴ تحقیق
۹۰	.....	جدول ۴-۳۲ - داده های پرسشنامه برای فرضیه ۵ تحقیق

فهرست شکل ها

صفحه	شکل ها
۱۳	..... عکس ۲-۱: نقشه جغرافیای استان گلستان
۲۳	..... شکل ۲-۲: حوزه های مرتبط با گردشگری ورزشی

طرح تحقیق

مقدمه

سفر نشانه ای از زندگی، حیات و رمز پویایی است و یکی از نیازهای اصلی بشر تلقی شده، به گونه ای که این پدیده با تخصیص یک دهم جمعیت جهان بزرگترین جابجایی صلح آمیز تاریخ بشریت محسوب می شود. در هزاره سوم میلادی گردشگری (صنعت بدون دود) توانسته است خود را به عنوان یکی از مهم ترین نیروهای محرکه توسعه اقتصادی و یکی از ۳ صنعت درآمدزا و مهم جهان در کنار صنعت نفت و خودروسازی مطرح نماید (۲۵).

صنعت گردشگری^۱ در دنیا به عنوان بزرگترین و متنوع ترین صنعت و یکی از منابع درآمد، اشتغال زایی و در عین حال از عوامل مهم در تبادلات فرهنگی بین کشورهاست و به عنوان گسترده ترین صنعت خدماتی جهان حائز جایگاه ویژه ای است. از این رو بسیاری از کشورها در رقابتی نزدیک و فشرده در پی افزایش بیش از پیش منافع و عواید خود از این فعالیت بین المللی اند (۲۵). در دهه ۱۹۹۰ رشد صنعت جهانگردی با شتابی بی سابقه نسبت به قبل سیر صعودی داشته و بر اهمیت آن در سراسر جهان افزوده شده است تا جایی که با سرمایه گذاری های مستقیم بیش از ۳۰۰ میلیارد دلاری سالانه، ۸ درصد کل سرمایه گذاری های جهان و ۷ درصد نیروی کار جهان را به طور مستقیم به خود مشغول کرده و حدود ۱۲ درصد از تولید ناخالص جهان را تشکیل داده است (۳). امروزه ورزش نیز یکی از صنایع بزرگ و مهم در دنیا است که افراد بسیاری در آن اشتغال دارند و با پیوند میان دو صنعت گردشگری و ورزش نوع جدیدی از گردشگری تحت عنوان گردشگری ورزشی پدید آمده است (۲۵).

(گیسون،^۲ ۱۹۹۹) گردشگری ورزشی سفری است بر پایه تفریح که افراد را به طور موقت از محل زندگی خود دور کرده و طی آن به بازی، تماشای ورزش و یا تحسین کردن جذابیت های همراه با این فعالیتها می پردازند (۲۹). (گرین و چلیپ،^۳ ۱۹۹۸) این صنعت به مانند بسیاری از صنایع بزرگ دنیا

---

^۱- Tourism industry

^۲- Gibson

^۳-Green& chalip

مثل حمل و نقل، گردشگری، اتومبیل سازی و غیره در حال تبدیل شدن به صنعتی مجزا و مهم است، به طوری که بررسی ها نشان می دهد از سال ۱۹۶۷ تا ۱۹۸۹ تمایل گردشگران برای شرکت در ورزش ۱۳۰۰ درصد رشد داشته است (۳۲).

گردشگری ورزشی بطور عمده سه رفتار را در بر می گیرد (۱۵):

۱- مشارکت در فعالیتهای ورزشی و پرداختن به یک ورزش در حین مسافرت و تعطیلات

۲- تماشای مسابقات و رویدادهای ورزشی

۳- تشویق قهرمانان ورزشی

در این میان رویداد ورزشی که یکی از مهمترین انواع گردشگری ورزشی است، شامل همه انواع رقابتی و غیر رقابتی مسابقات ورزشی می باشد که همه ساله تعداد زیادی از افراد برای تماشای آنها به مکانهای مختلف سفر می کنند. رویداد ورزشی به لحاظ تاثیر اقتصادی شاخص ترین مقوله از گردشگری ورزشی می باشد. رویدادهایی که برای جذب تعداد زیادی از تماشاچیان طراحی می شوند می توانند هزاران و حتی میلیون ها دلار درآمد برای اقتصاد محلی فراهم کنند. لذا شهرهای مختلف در بدست آوردن حق میزبانی بازی های المپیک و مسابقات قهرمانی جهان در رشته های مختلف ورزشی رقابت می کنند (۲۵). میزبانی رویدادهای ورزشی مهم باعث تغییرات مثبت بلند مدت در تقاضای گردشگری می شود. برگزاری این رویدادها مستلزم سرمایه گذاریهای پر هزینه در تجهیزات ورزشی و زیربنای غیر ورزشی شهر است. این سرمایه گذاریها می بایست متناسب با طرح بلند مدت شهر مبنی بر موفقیت اقتصادی این رویداد باشد. اغلب شهرهای درخواست دهنده میزبانی، به این دلیل میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ را درخواست می کنند که درآمد منطقه ای کوتاه یا بلندمدت قابل توجهی را به وجود می آورد (۷۴).

توسعه گردشگری ورزشی رویداد دارای اثرات اجتماعی فرهنگی نیز هست. بسیاری از شهرها از میزبانی رویدادها استفاده می کنند و گردشگری داخلی زیادی را تحریک می کنند. تحقیقات ثابت کرده با میزبانی رویدادها آگاهی گردشگران درباره شهر یا ملت میزبان افزایش می یابد (الدن بوم)^۱.

---

^۱ - Oldenboom

۲۰۰۶؛ ریچ اسمیت^۱، ۱۹۹۱) و همچنین آگاهی گردشگران از تجهیزات وامکانات منطقه‌ای نیز افزایش می‌یابد (با موسی و استفن^۲، ۲۰۰۳). میزبانی رویداد ورزشی می‌تواند دانش و مهارت شهروندان را افزایش دهد. (فابر منیوسل^۳، ۲۰۰۴) تعلیم داوطلبان در بازیهای مشترک المنافع در سال ۲۰۰۲ در منچستر نشان داد که تقریباً ۵۰ درصد از ۱۰۰۰ داوطلب احساس می‌کردند که مهارت‌ها و تواناییهای جدیدی در حین تجربه خود بدست آوردند (۷۲).

سرزمین ایران نیز با پتانسیل‌های طبیعی و جاذبه‌های سیاحتی و فرهنگی بسیار و داشتن آب و هوای چهار فصل به عنوان کشوری توانمند در آماده‌سازی شرایطی مطلوب برای علاقه‌مندان به مسافرت‌های خارجی، می‌تواند قطبی مهم در صنعت گردشگری به معنای عام، و گردشگری ورزشی در معنای خاص آن تلقی گردد (۱۵). لذا با توجه به توانمندیهای بالقوه موجود در حوزه گردشگری ورزشی و رویدادهای ورزشی در کشور برای جذب گردشگران ورزشی و توسعه این صنعت مهم، نیازمند یک راهبرد واقع‌بینانه و کاربردی است. امید است که با هدف‌گذاری صحیح، برنامه‌ریزی همه‌جانبه، سازماندهی جامع، توسعه و تجهیز امکانات، هدایت و رهبری و کنترل و نظارت مستمر در شکوفایی و رشد این صنعت بکوشیم و شرایط و بستر مناسب را برای آن فراهم نماییم.

۱-۱: بیان مسئله

صنعت گردشگری در برگیرنده جاذبیتها، رویدادها و تجارب مجذوب‌کننده‌ای است. این جاذبیت کسانی که خواه برای گذران اوقات فراغت و خواه برای تجارت مسافرت کرده‌اند را از خانه‌ها و هتل‌های محل اقامتشان بیرون می‌کشد. امروزه یکی از انواع گردشگری که بسیار مورد علاقه و استفاده مردم دنیا واقع شده، گردشگری ورزشی است. گردشگری ورزشی را می‌توان به دو طریق توصیف کرد: نخست، گردشگر ورزشی به عنوان مشارکت‌کننده در فعالیتهایی ورزشی مانند تنیس، کوهنوردی، قایقرانی و بسیاری فعالیتهای دیگر است. دوم، گردشگر ورزشی به عنوان تماشاگر، به

^۱ - Ritchie & Smith

^۲ - Bamossy & Stephens

^۳ - Faber Maunsell

طرف جاذبه ها و رویدادهای ورزشی کشیده میشود (۱۳). رویدادهایی که باعث گردشگری بین المللی می شوند به طور بالقوه می توانند باعث تاثیرات پایدار قابل توجهی در رشد مسافرت بین المللی به منطقه میزبان باشند (۷۴). این کار از طریق جذب بازدید کنندگان به شهر یا کشوری صورت می گیرد که در گذشته از آن جا بازدید نکرده باشند. در کانادا ۴۰ درصد از تماشاگران بازدید کننده در بازی های المپیک زمستانی ۱۹۸۸ کلگری، برای نخستین بار از این شهر بازدید می کردند و ۲۷ درصد هرگز نام آن شهر را در گذشته نشنیده بودند (۲۴). برگزاری انواع مسابقات جهانی، ملی، منطقه ای انگیزه ای قوی برای حضور و شرکت مردم در محل برگزاری مسابقات است. المپیک و جام جهانی فوتبال که هر چهار ساله در یکی از کشورها برگزار می گردند، خود نمونه گویای این رخداد های ورزشی هستند و تحولات عظیمی در همه ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی میان کشورها ایجاد می نمایند. به نحوی که همه کشورهای میزبان از چندین سال قبل اقدام به برنامه ریزی های جامع و کلان، جهت ساخت تاسیسات زیر بنایی و روبنایی در کشور خود می نمایند. عامل مهم دیگری که در جذب هر چه بیشتر تماشاگر می توان از آن نام برد جاذبه های محل برگزاری رویداد می باشد (۲۵).

(یاماگوشی، ۲۰۰۲^۱) طی یک پیمایش پرسشنامه ای از گردشگران، عوامل جلب کننده موثر بر آنان را فرهنگ خاص محلی، طبیعت زیبا، مکانهای دیدنی، جذابیت های محل مسابقه، ویژگیها و تصویر رویداد، هزینه ها و جذابیت شهر میزبان بیان کرد. از طریق برگزاری رویدادها با در نظر گرفتن عوامل جذب کننده گردشگر می توان به گسترش هر چه بیشتر ورزش و پیشرفت منطقه پرداخت و این یکی از موثرترین روش ها برای توسعه اقتصادی کشورهاست. (چو، ۲۰۰۱^۲) بیان می کند ورزشهایی که سنت یک کشور محسوب می شوند می توانند جلب کننده گردشگر باشند (۳۲). بنابراین مسئولین و برنامه ریزان ورزشی در سراسر دنیا با توجه به پتانسیل های موجود در کشور خود اقدام به ایجاد مراکز آموزشی با محوریت یک یا چند رشته ورزشی خاص می نمایند. به عنوان مثال کشور کره اقدام به برگزاری مسابقات ورزش رزمی خصوصا تکواندو می نماید و از این راه هر ساله درآمد

---

^۱-yamaguchi
^۲-cho

سرشاری نصیب خود می کند (۱۳). شناسایی و ارزیابی ورزش های شاخص در هر کشور می تواند در فراهم کردن بستر مناسبی برای برگزاری رویداد ورزشی سهم عمده ای ایفا کند. لذا این تحقیق در صدد است با توجه به اهمیت گردشگری ورزشی رویداد، پتانسیلهای بالقوه و بالفعل استان گلستان را در این بخش از گردشگری شناسایی و توانمندی آن در برگزاری رویداد های ورزشی شاخص استان از جمله ورزش سنتی اسب دوانی معرفی نموده و راهکارهایی در جهت توسعه گردشگری ورزشی از طریق برگزاری این رویداد ورزشی سنتی در استان و کشور ارائه نماید.

استان گلستان با وجود ۱۵۰۰ جاذبه طبیعی و تاریخی یکی از پر جاذبه ترین استان های کشور محسوب می شود. استانی که به دلیل وجود اقلیمهای متنوع و جاذبه های بی شمار گردشگری به گنجینه اکوتوریسم ایران معروف بوده و یکی از مهمترین قطبهای گردشگری کشور است. ورزش های سنتی و بومی یکی از جاذبه های گردشگری استان گلستان می باشد. در این میان برگزاری رویداد اسب دوانی به نوعی معرف فرهنگ این استان می باشد. استان گلستان با دارا بودن ۳ میدان ملی و بین المللی با برگزاری مسابقات جذاب و دیدنی اسب دوانی که هزاران نفر را از تمام نقاط کشور حتی کشورهای همسایه به خود جلب کرده ، از جایگاه ویژه ای از نظر پتانسیل های بالقوه و بالفعل گردشگری ورزشی در کشور حتی در جهان برخوردار است (۱۷). توجه بیشتر به این ورزش سنتی می تواند به منزله احیای صنعت گردشگری در استان و کشور باشد.

محقق در پی پاسخ به سوالات ذیل می باشد:

- ۱- برگزاری رویداد اسب دوانی چه نقشی در توسعه گردشگری ورزشی استان گلستان دارد؟
- ۲- برگزاری رویداد اسب دوانی چه نقشی در جلب گردشگر به استان گلستان دارد؟
- ۳- برگزاری رویداد اسب دوانی چه نقشی در اشتغال و درآمد مردم استان دارد؟
- ۴- برگزاری رویداد اسب دوانی چه تاثیری در افزایش امکانات ورزشی و تفریحی دارد؟

۲-۱: ضرورت و اهمیت تحقیق

کشور ایران با توجه به بررسی های صورت گرفته و اثبات شده یکی از ده کشور اول جهان از نظر جذابیت های گردشگری است. با این حال سهم کشور ما از صنعت گردشگری جهان بسیار ناچیز